

Transport och emission av kol och växthusgaser via vattendrag

Marcus Wallin

Inst. för Vatten och Miljö

SLU

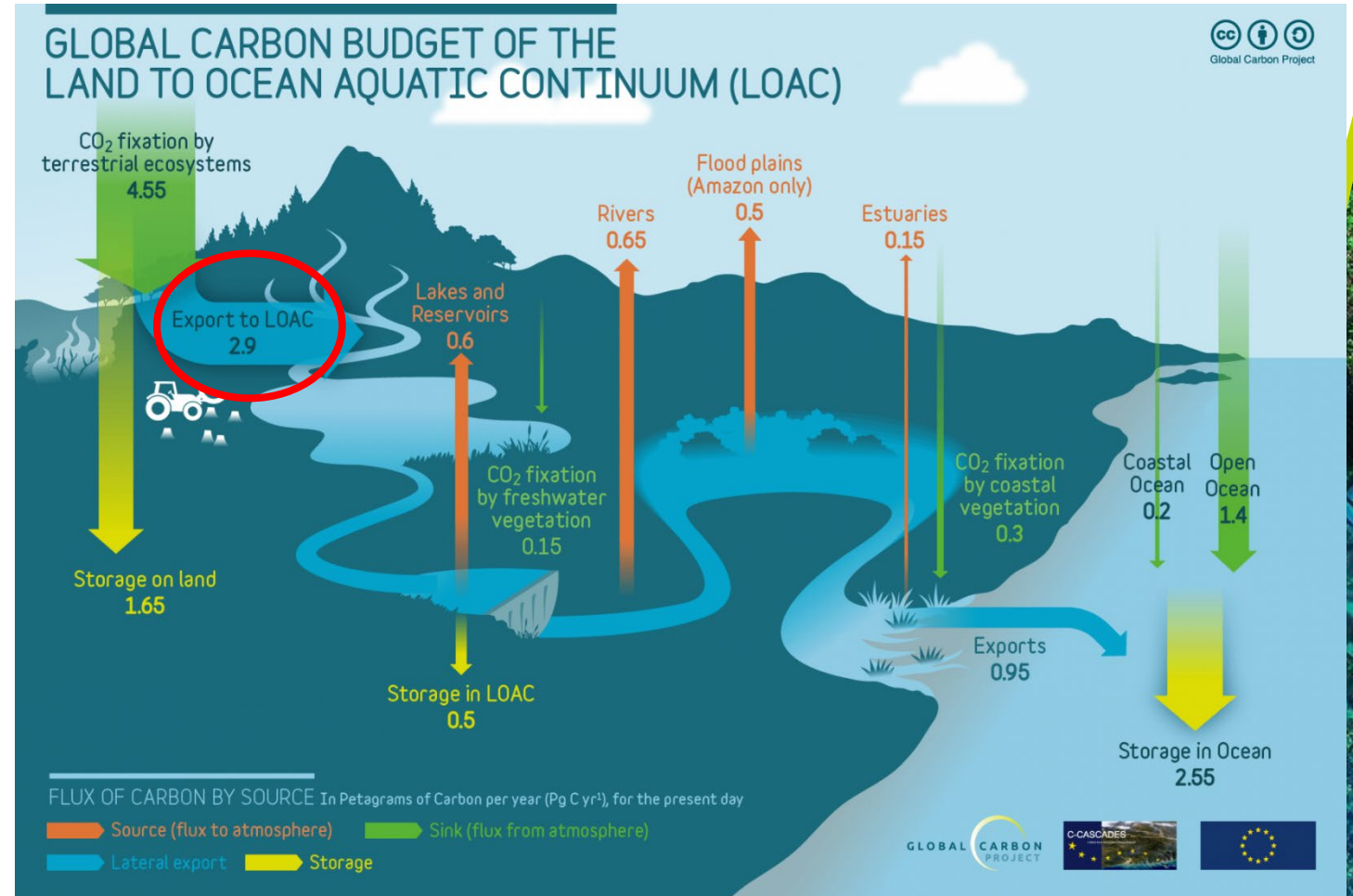
Koordinator för program Vatten inom SITES

Swedish Infrastructure for Ecosystem Science

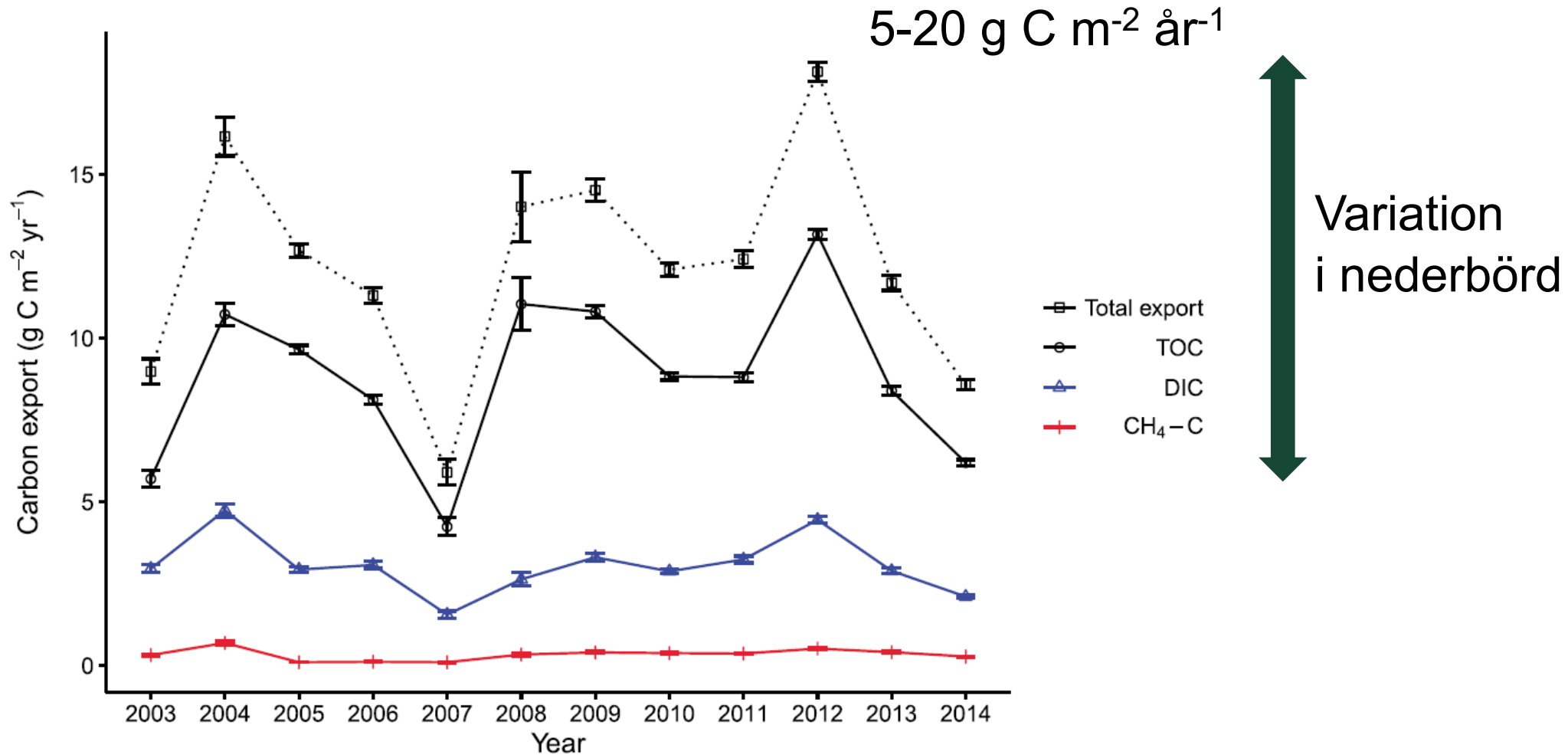
Vattendrag integrerar landskapet och förbinder land med hav

Transport och emission av C via rinnande vatten är en del i landskapets kolbalans

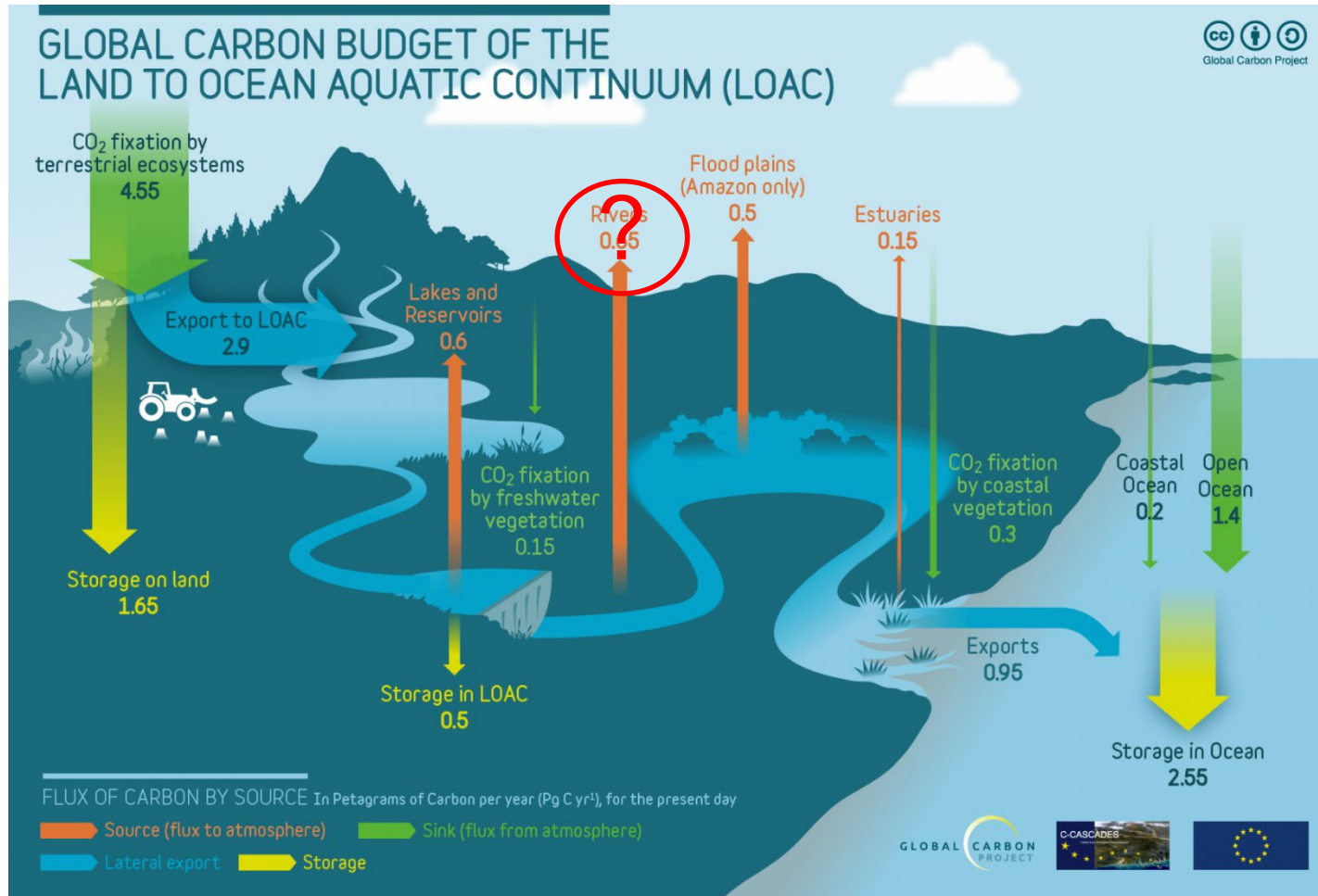

Export av C från mark till vatten

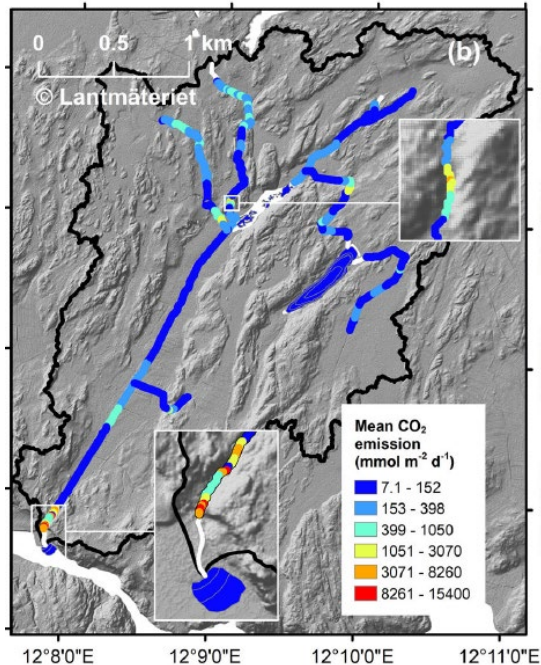
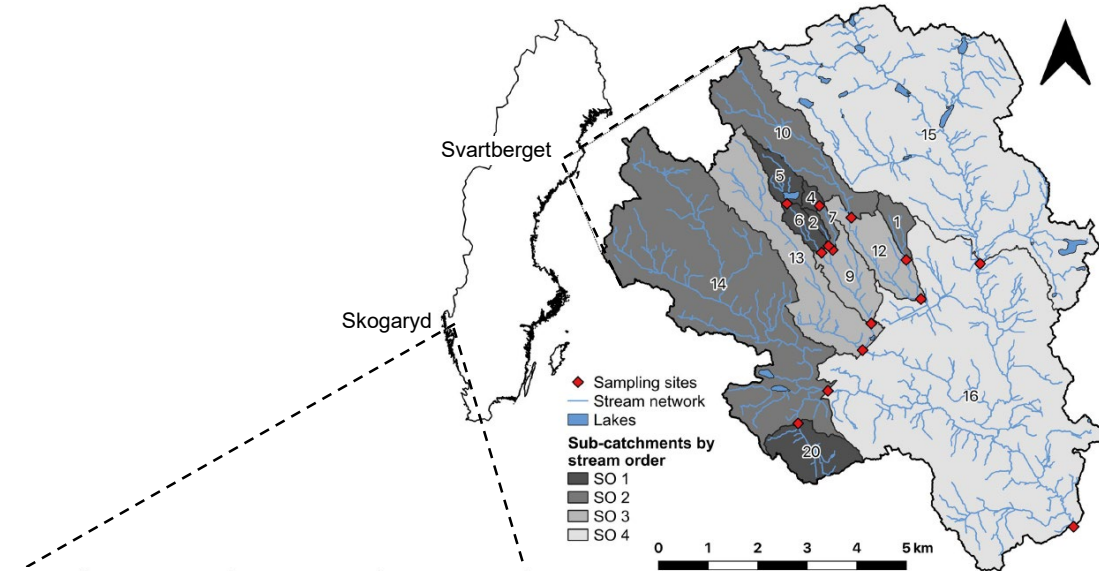
Exempel från källflöde dränerandes myr i Västerbotten, Degerö-Stormyr

Hur mycket C avgas till atmosfären från vattendrag?

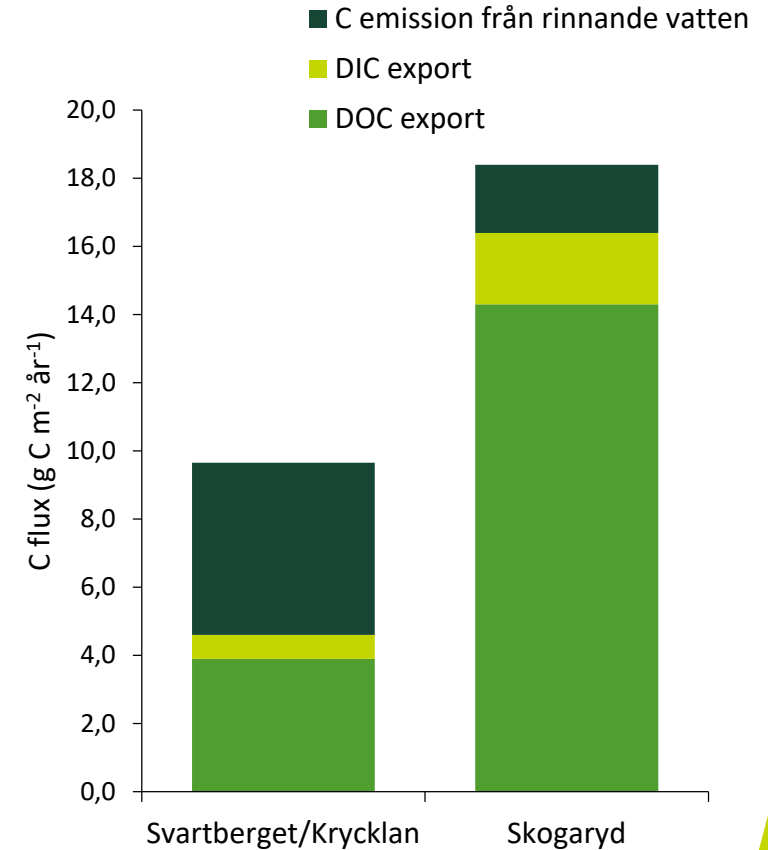
Exempel på lokal skala

- Avrinningsområden <70km²
- Skattad emission baserad på empiriskt framtagna modeller med meterupplösning

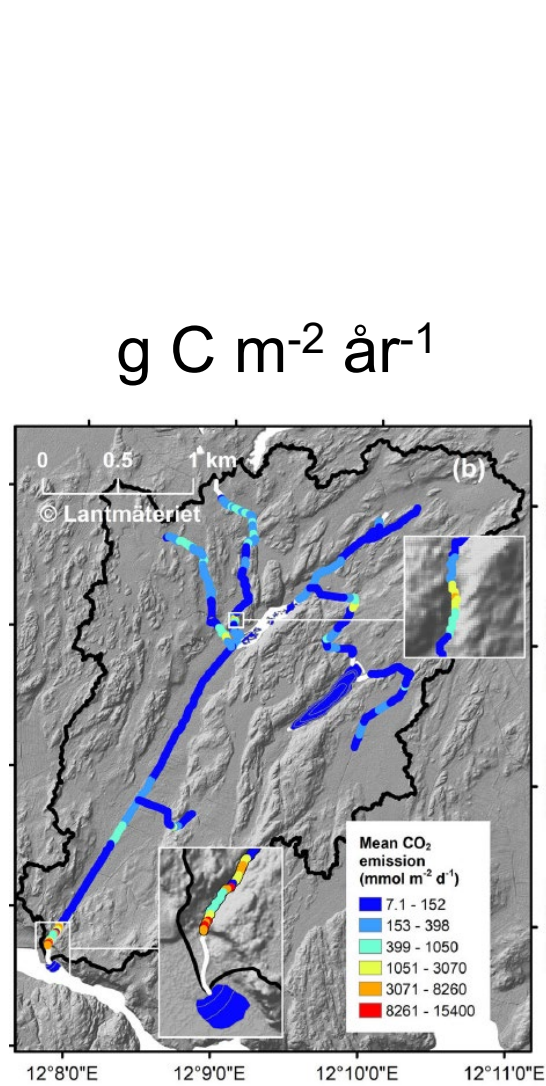
Wallin m.fl 2013

Balathandayuthabani m.fl 2023

Total export 10-20 g C m⁻² år⁻¹ varav 10-50% avges till atmosfären inom avrinningsområdets gränser

Hur skattar vi emissioner från rinnande vatten på nationell skala?

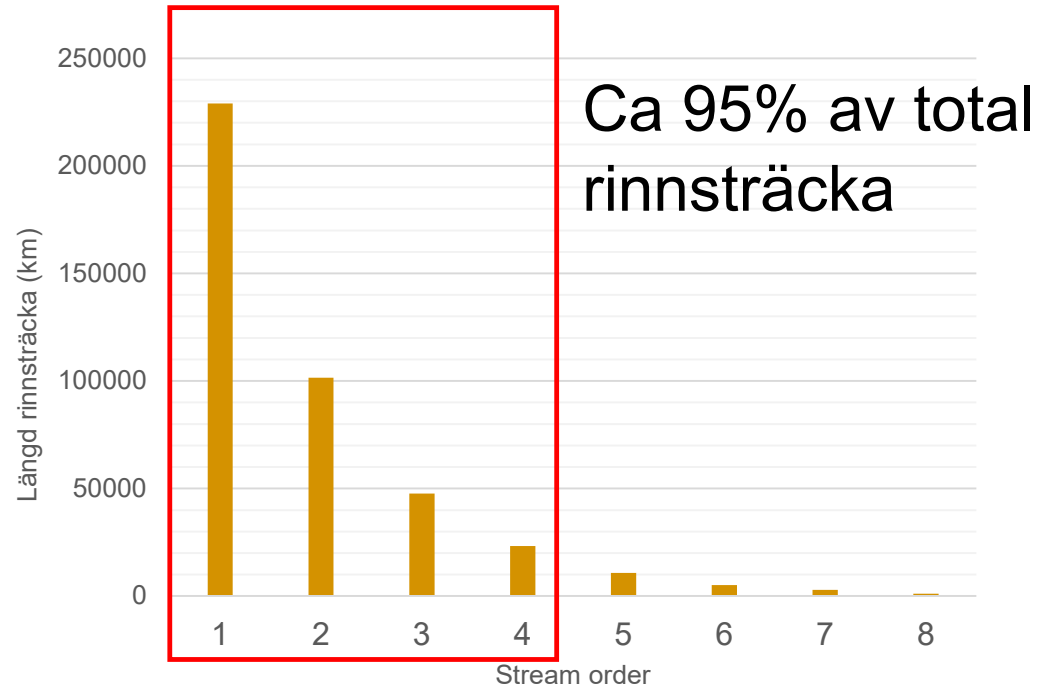

Total mängd C år⁻¹

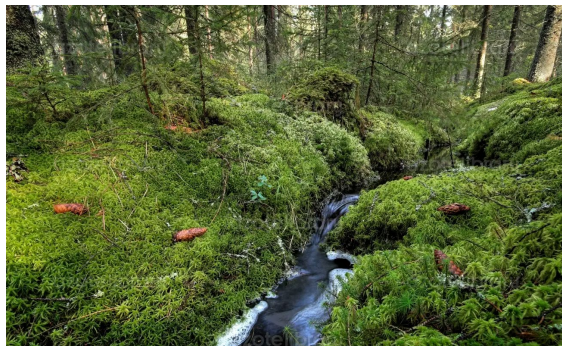
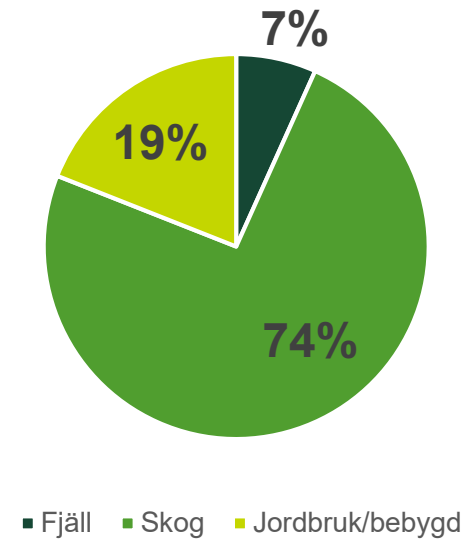

Hur mkt rinnande vatten har vi i Sverige?

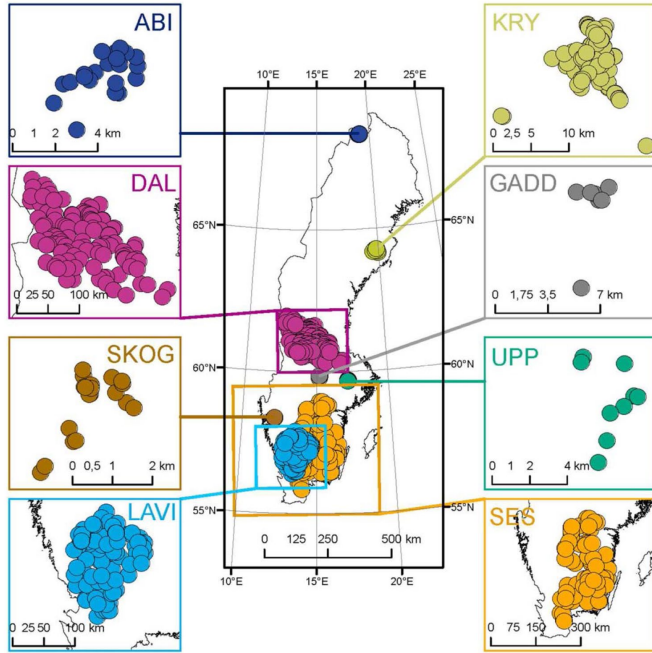
Enligt existerande kartor ca 420,000 km total permanent rinnsträcka, ca 1 km/km²

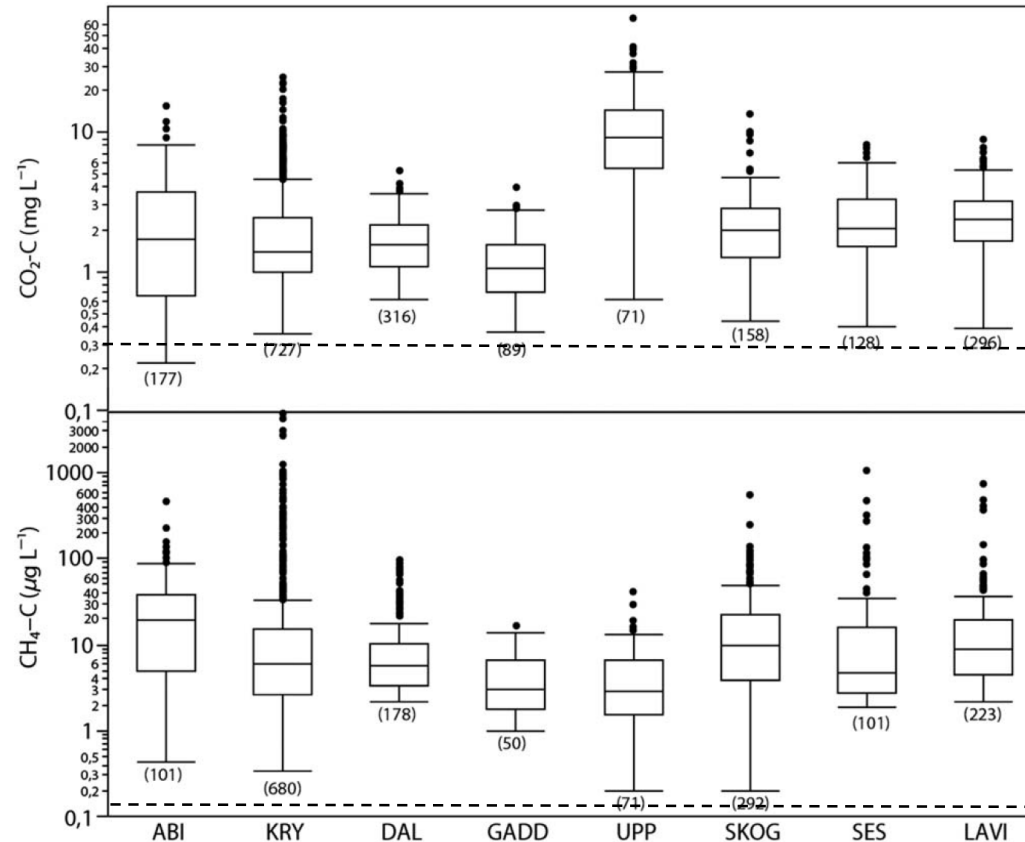
Rinnsträcka i relation till markslag

Nationell skattning av CO₂ och CH₄ emission från små vattendrag

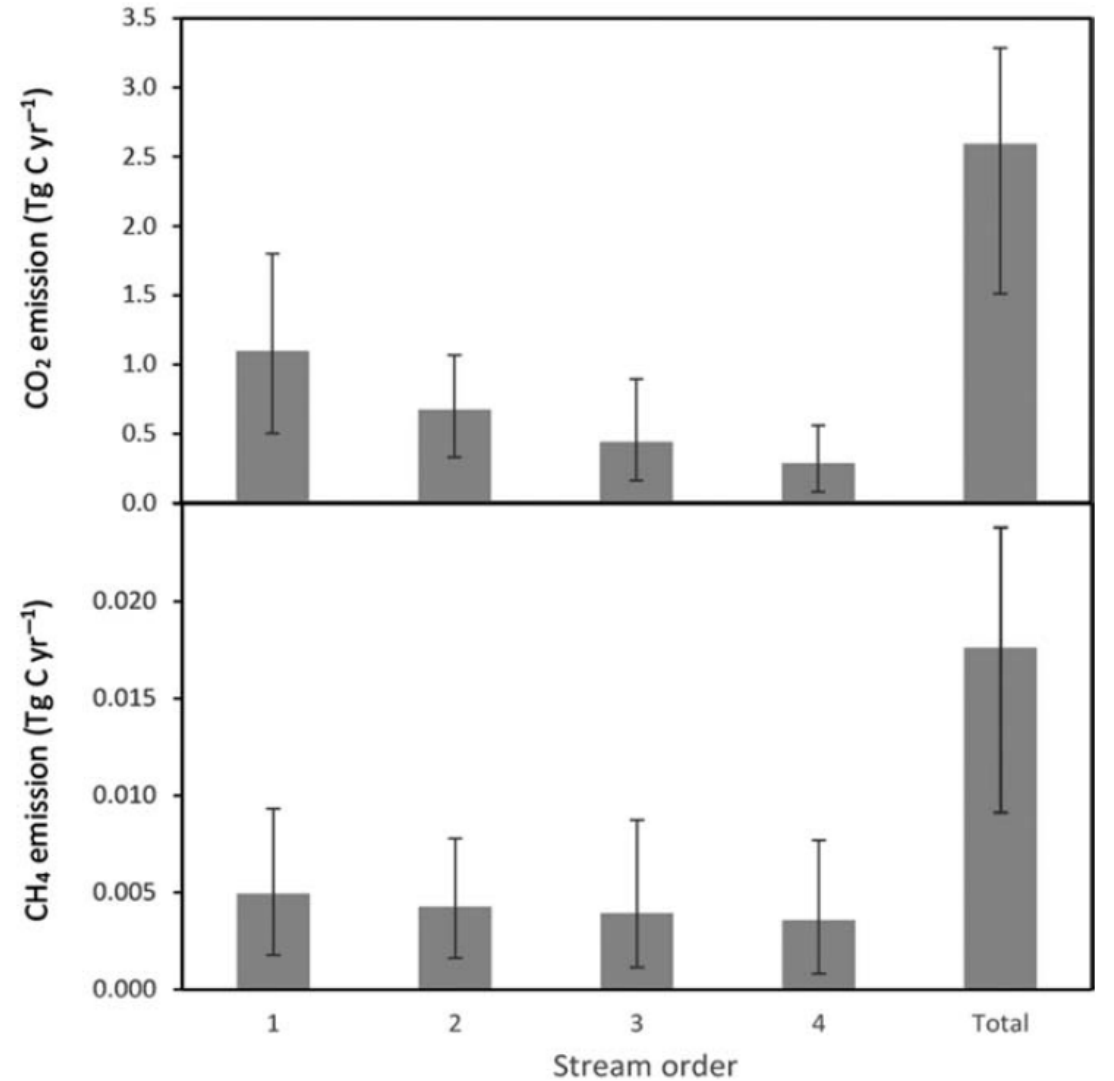
Ca 1600 direkta observationer från >500 små (SO1-4) men perenna vattendrag

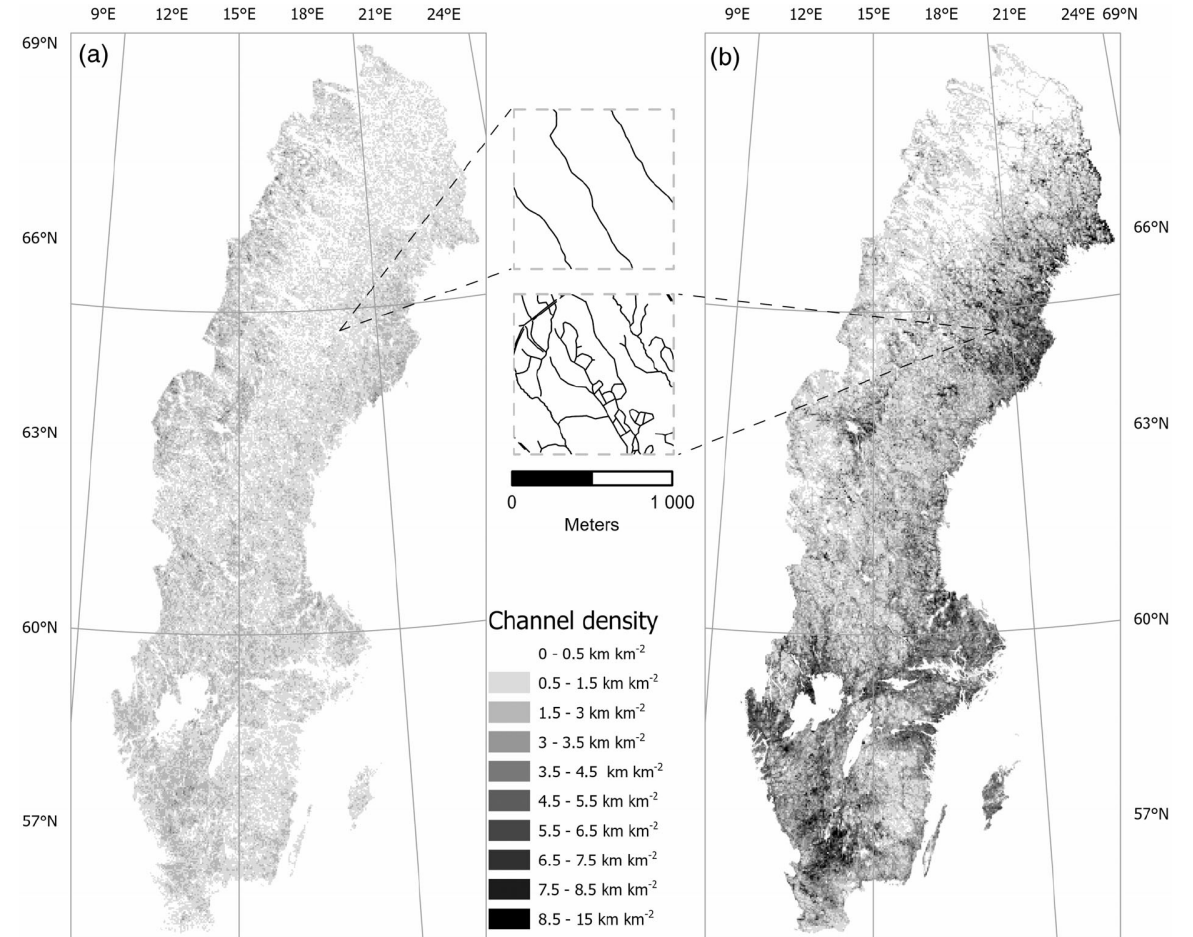
Nationell emissionskattning från små vattendrag

- 440,000 individuella segment av vattendrag
- Totalt ca 2.7 Tg C år⁻¹ eller ca 7 g C m⁻² år⁻¹

AI baserad identifiering av vattendrag inklusive diken

- Tre gånger så lång total sträcka, 1 200,000 km
- Medel 2.5 km/km²
- Stor osäkerhet kring andel som är hydrologiskt aktiva, och hur ofta?
- Utmaning hur de ska hanteras från ett C balansperspektiv

Att ta med sig

- Export av C från mark till vatten en del i landskapets C balans
- En stor del av markens C export avgas snabbt till atmosfären i form av CO₂ eller CH₄
- Vattendrag förbinder hela landskap, en utmaning hur man ska integrera med övriga C och GHG flöden, hur definierar vi bäst ekosystemgränser?
- Osäkerhet kring hur mkt rinnande vatten vi har i Sverige, diken som ej finns på nuvarande kartor, när och var är de hydrologiskt aktiva?

